

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Zomerweg 14

Jabbeke, West-Vlaanderen

2025K226

ARCHEOLOGIENOTA

VERSLAG VAN RESULTATEN

BUREAUONDERZOEK

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Merlijn De Baene

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2025

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. BUREAUONDERZOEK [BO]	3
1.1 BESCHRIJVEND GEDEELTE	3
1.1.1 Administratieve gegevens	3
1.1.2 De onderzoeksopdracht	5
1.1.3 Het projectgebied	6
1.2 ASSESSMENT	8
1.2.1 Landschappelijk kader	8
1.2.2 Historisch kader	14
1.2.3 Archeologisch kader	24
1.3 SYNTHESE FASE BUREAUONDERZOEK	37
BIBLIOGRAFIE	i
BIJLAGE	ii

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de uitbreiding van een serre in Jabbeke, provincie West-Vlaanderen. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 50 798 m², de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt ca. 12 958 m².

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als agrarisch gebied. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 5000 m² bedraagt.

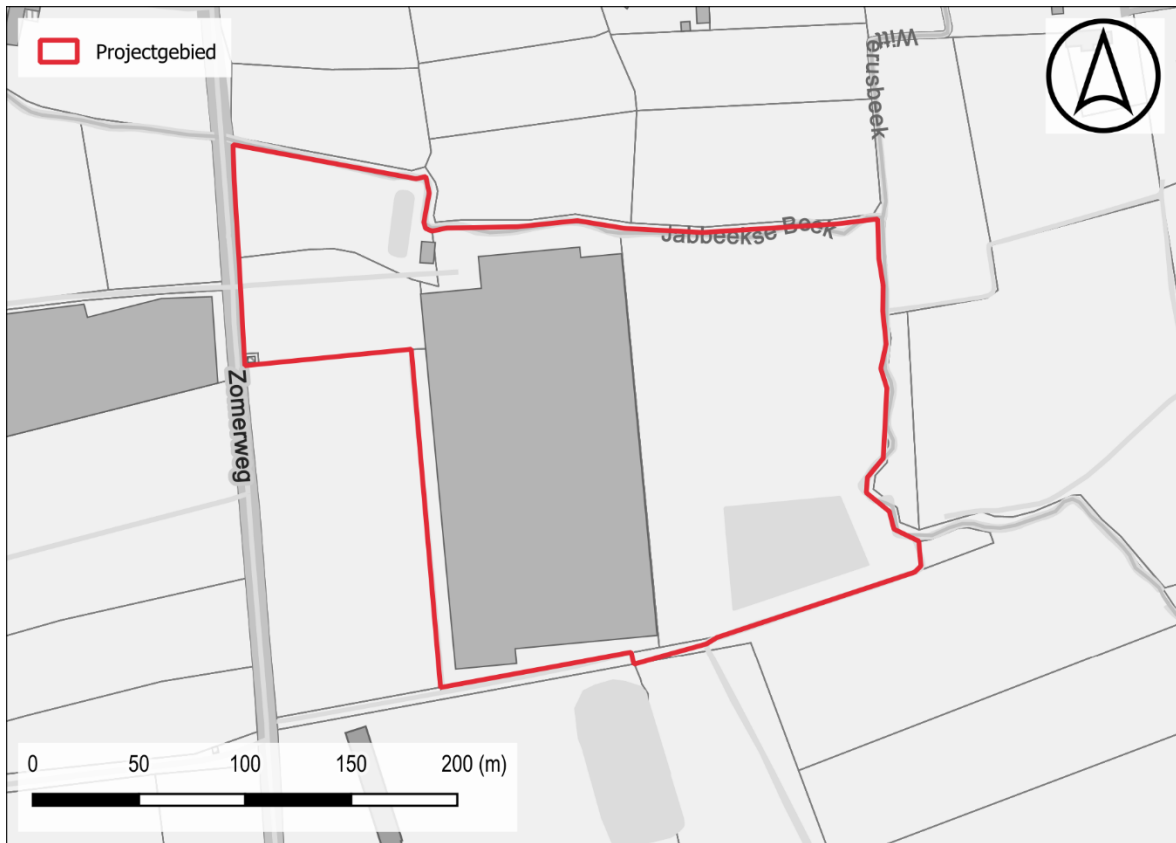
RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. BUREAUONDERZOEK [BO]

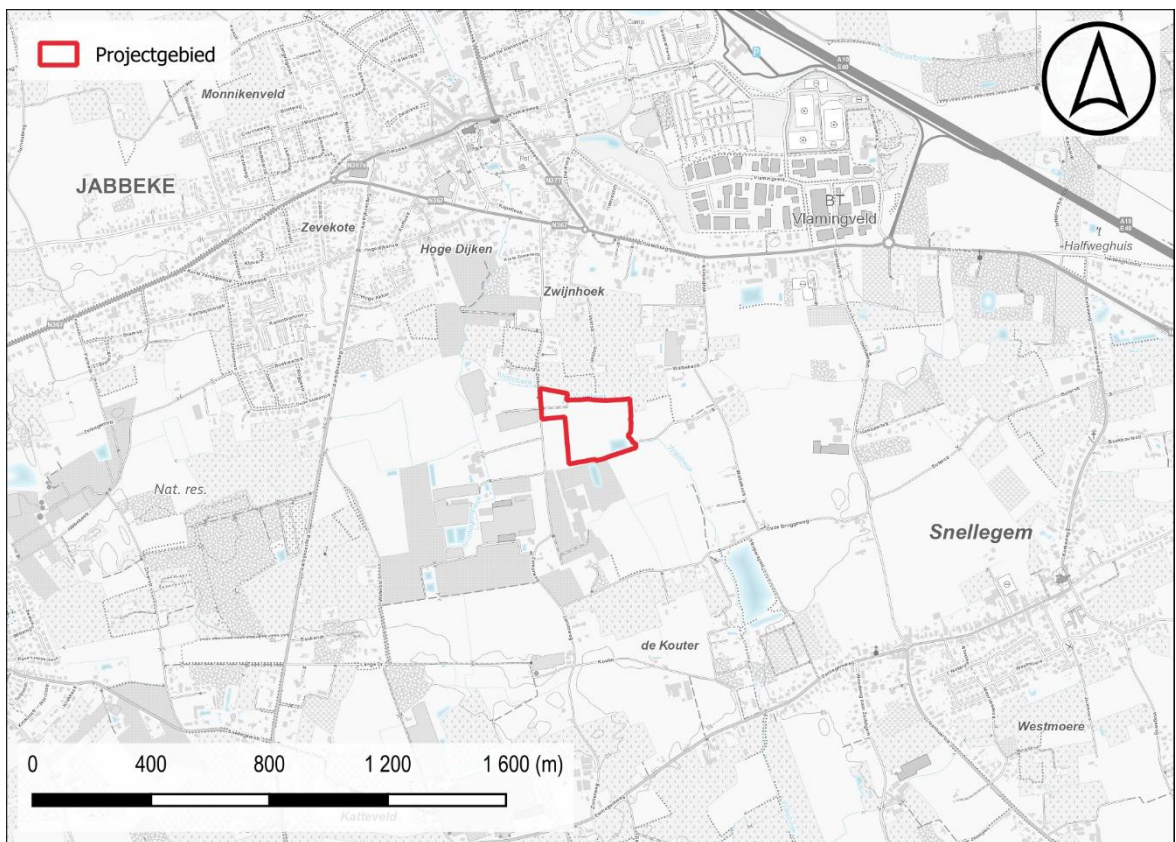
1.1 BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2025K226	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 60957	Y ₁ : 207626
	X ₂ : 61510	Y ₂ : 208021
KADASTER	Jabbeke Afdeling 1, Sectie C, Nummers 136, 135C, 134C, 131 ^E , 127F, 777A	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1 en 2	
OPZET INITIATIEFNEMER	Figuur 4	

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt)

Figuur 2: Situering projectgebied t.a.v. topografische kaart van België (© geopunt)

1.1.2 De onderzoeksopdracht

1.1.2.1 *Vraagstelling met betrekking tot het onderzochte gebied*

“Het archeologisch vooronderzoek beoogt vast te stellen of er een archeologische site aanwezig is op een terrein, wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van bodemingrepen en wetenschappelijk onderzoek.”
– CGP 4.0; p. 28

Op basis van verscheidene parameters, zoals de nog aanwezige erfgoedwaarden, de landschapshistoriek, topografie, geomorfologie, bodemgebruik, vegetatie, en ingreephistoriek, wordt een waardering van het archeologisch potentieel binnen het afgebakende projectgebied opgesteld. Hiertoe wordt een stapsgewijze onderzoeksprocedure doorlopen, waarbij de vraagstelling steeds teruggekoppeld wordt naar volgende kernpunten:

- Wat is de trefkans op intact bewaarde archeologische aanwijzingen?
- Wat zijn de geplande ingrepen in functie van de werkzaamheden? Zullen de werken eventuele vindplaatsen bedreigen?

1.1.2.2 *Werkwijze en strategie van het vooronderzoek fase BO*

RUBEN WILLAERT NV werd aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureauonderzoek op te maken. Dit bureauonderzoek werd uitgevoerd onder leiding van een erkend archeoloog van Ruben Willaert NV. De aard van de werken werd tijdens het bureauonderzoek afgewogen tegen de voorhanden zijnde gegevens relevant voor het projectgebied op bodemkundig, landschappelijk, historisch-cartografisch en archeologisch vlak.

De archeologienota werd opgemaakt middels *Office*- en *Adobe*-software. Het bijhorend kaartmateriaal werd aangemaakt in een GIS-omgeving. Hierin werden de ontwerpplannen ingeladen en geprojecteerd ten opzichte van diverse kaartlagen die raadpleegbaar zijn op geopunt.be, dov.vlaanderen.be, geo.onroerenderfgoed.be, cartesius.be en de website van de centraal archeologische inventaris [CAI]¹. De geraadpleegde literatuur, de digitale bronnen en het kaartmateriaal zijn te vinden in de bijlage.

---

¹ De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen en andere sites met erfgoedwaarde; onder dezelfde noemer verzamelen we alle opgestelde archeologienota's vanaf 2015.

1.1.3 Het projectgebied

1.1.3.1 Archeologische voorkennis

Binnen de grenzen van het projectgebied vond in het verleden nog geen archeologisch (voor)onderzoek plaats.

1.1.3.2 Ruimtelijke situering

Het projectgebied is gelegen langs de Zomerweg in Jabbeke, provincie West-Vlaanderen. Aan noordelijke en oostelijke zijde stroomt de Jabbeeksebeek, iets verder naar het westen de Zerkegembeek en wat verder naar het noordoosten de Witterusbeek. Het centrum van Jabbeke ligt op ca. 1000 m ten noordwesten van het onderzoeksterrein, het centrum van Zerkegem op ca. 2200 m ten zuidwesten.

Jabbeke heeft zijn succes als woongemeente te danken aan de ligging aan het knooppunt van de snelwegen E40 Brussel-kust en de A10 naar Oostende, wat een vlotte bereikbaarheid garandeert. Historische verbindingswegen zijn de Gistelsteenweg die sinds de 18de eeuw de dorpen tussen Brugge en Oostende verbindt, de provincieweg tussen Torhout en Jabbeke, de spoorweg Brugge-Oostende en het kanaal Brugge-Oostende

Figuur 3: Situering plangebied t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt)

1.2 ASSESSMENT

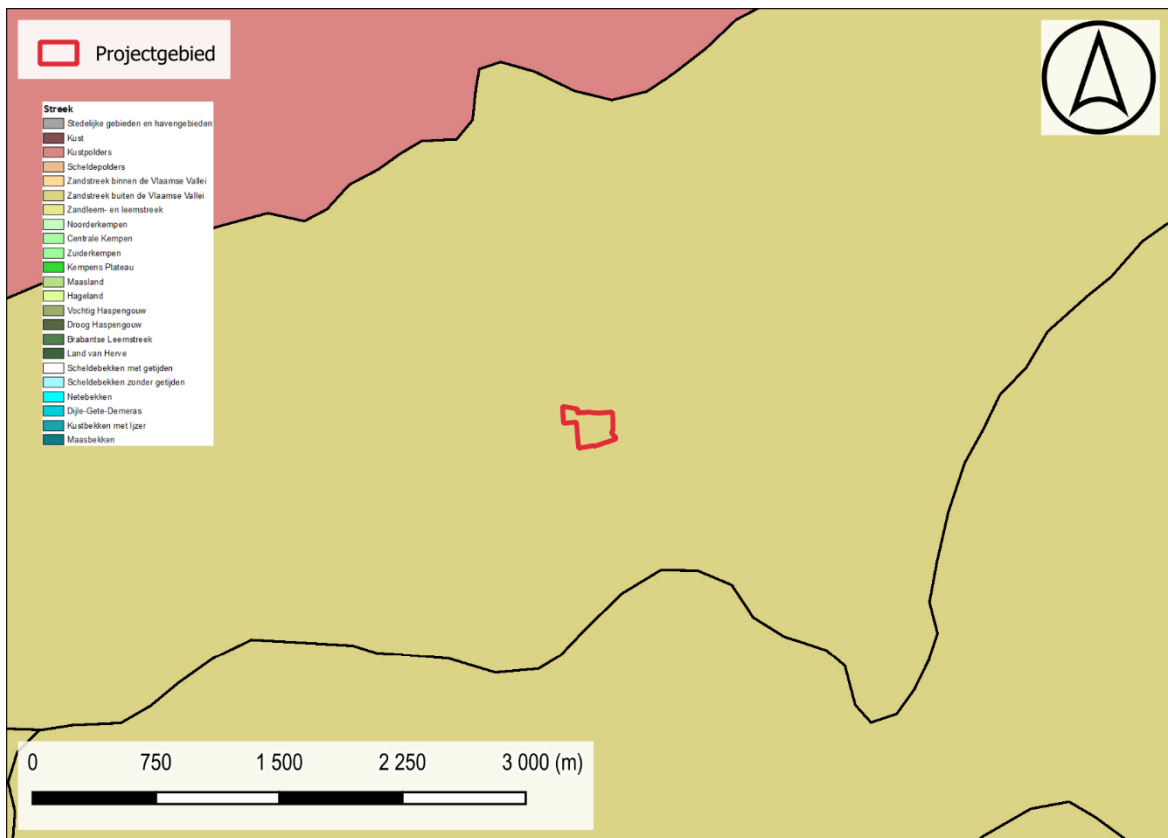
1.2.1 Landschappelijk kader

Jabbeke is gelegen ten zuidwesten van Brugge, in het overgangsgebied tussen de Vlaamse zandstreek en de kustpolders. Het centrum van Jabbeke is gelegen op een lichte rug met noordoost-zuidwest oriëntatie. Het plangebied situeert zich op meer dan 1 km ten zuidoosten van het dorpscentrum. Op het DHVM is te zien dat het terrein zich in een kleine depressie bevindt waarbinnen de Jabbeekse Beek, Zerkegembeek en Witterusbeek samenvloeien. Het lokaal hoogtemodel situeert het projectgebied op een hoogte van **ca. 6.2 tot 7.2 + m TAW**. Het terrein loopt duidelijk af in westelijke richting.

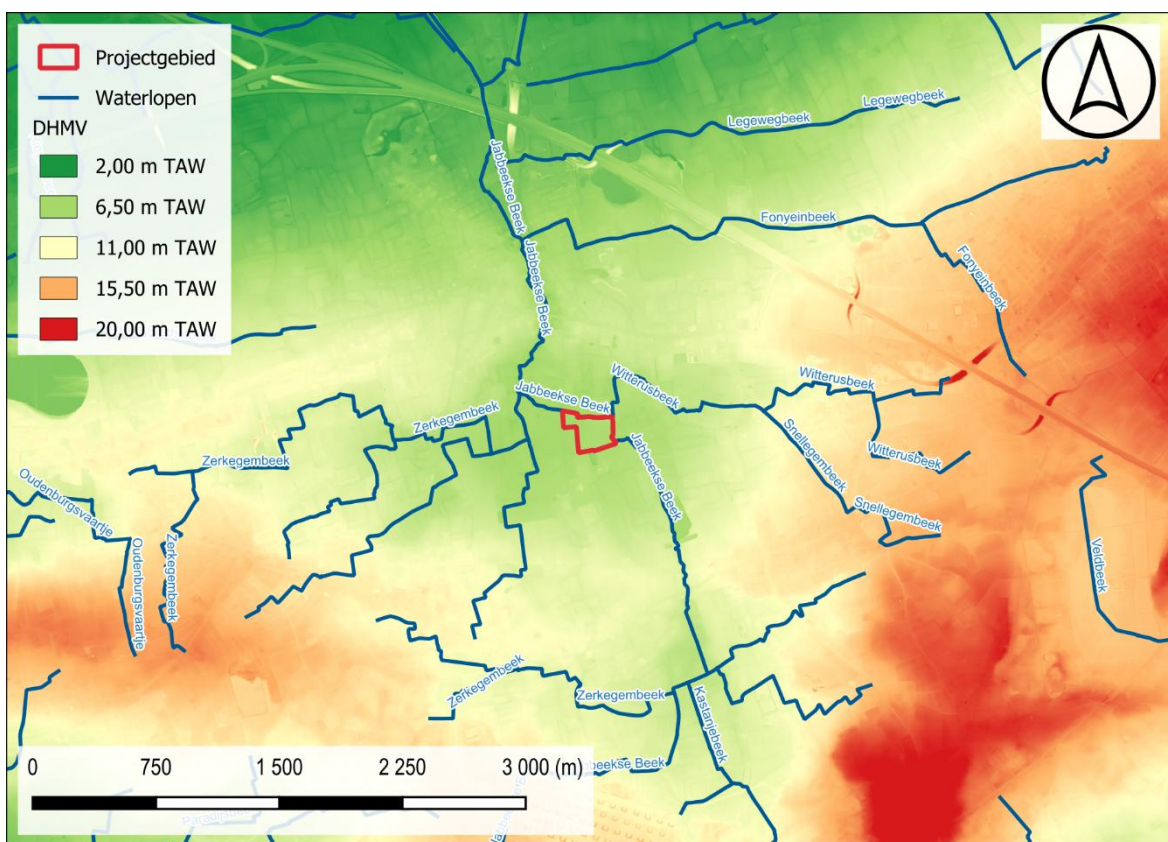
Het projectgebied bevindt zich in het Lid van Merelbeke (Formatie van Gentbrugge). De **Formatie van Gentbrugge** bestaat uit een afwisseling van kleiïge siltige en zandige mariene sedimenten met enkele macrofossielen. Het is onderverdeeld in drie leden; van oud naar jong: het Lid van Merelbeke, het Lid van Pittem en het Lid van Vlierzele. Het **Lid van Merelbeke** is een compacte fijnsiltige klei of kleiig fijn silt waarin een aantal zandlensen geïntercaleerd zijn.

Het projectgebied is gelegen in het Quartair **Type 3**. Dit type bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zandleem tot leem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen bevatten van het Quartair.

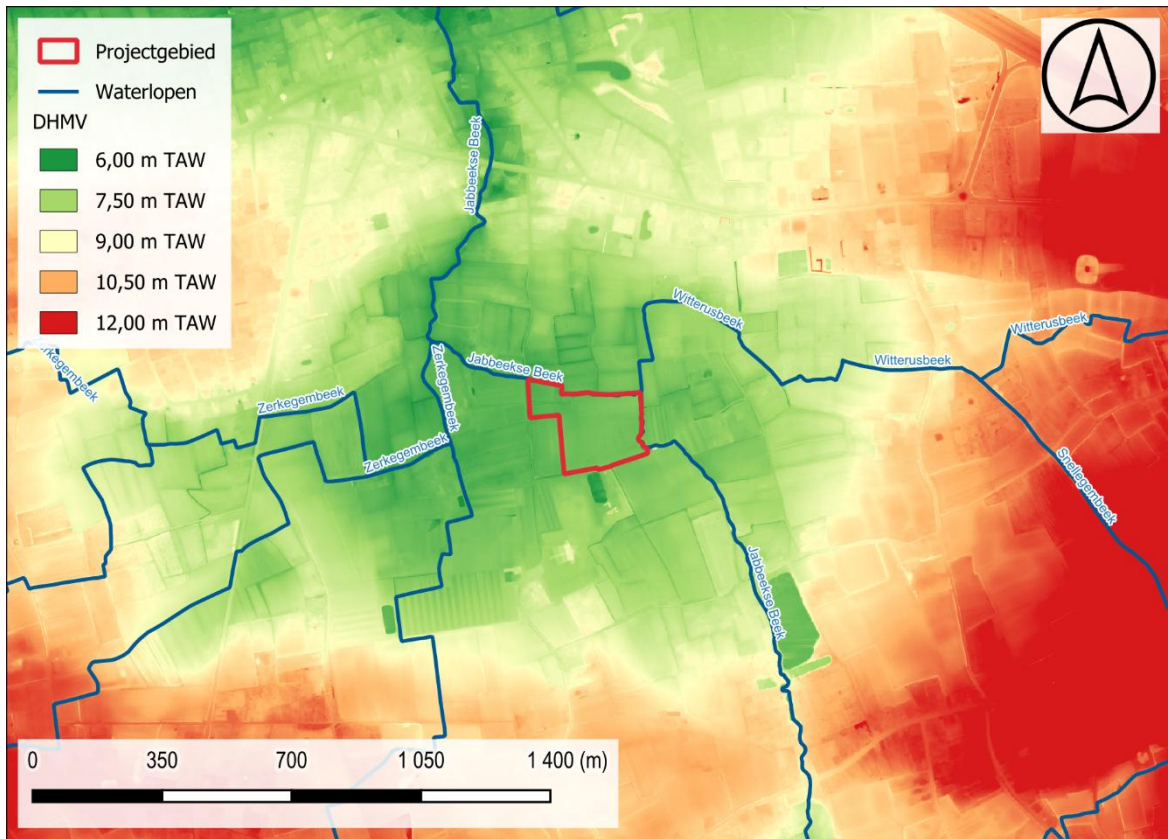
De bodemkaart geeft op het overgrote deel van het plangebied een matig natte zandbodem weer. Dit betreft een Postpodzolbodem waarbij de oorspronkelijke bodemontwikkeling reeds grotendeels gehomogeniseerd is door landbouwbewerking in het verleden. Dit indiceert minder goede bewaringsomstandigheden m.b.t. artefactenconcentraties.

Figuur 5: Situering projectgebied t.a.v. de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

Figuur 6: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)

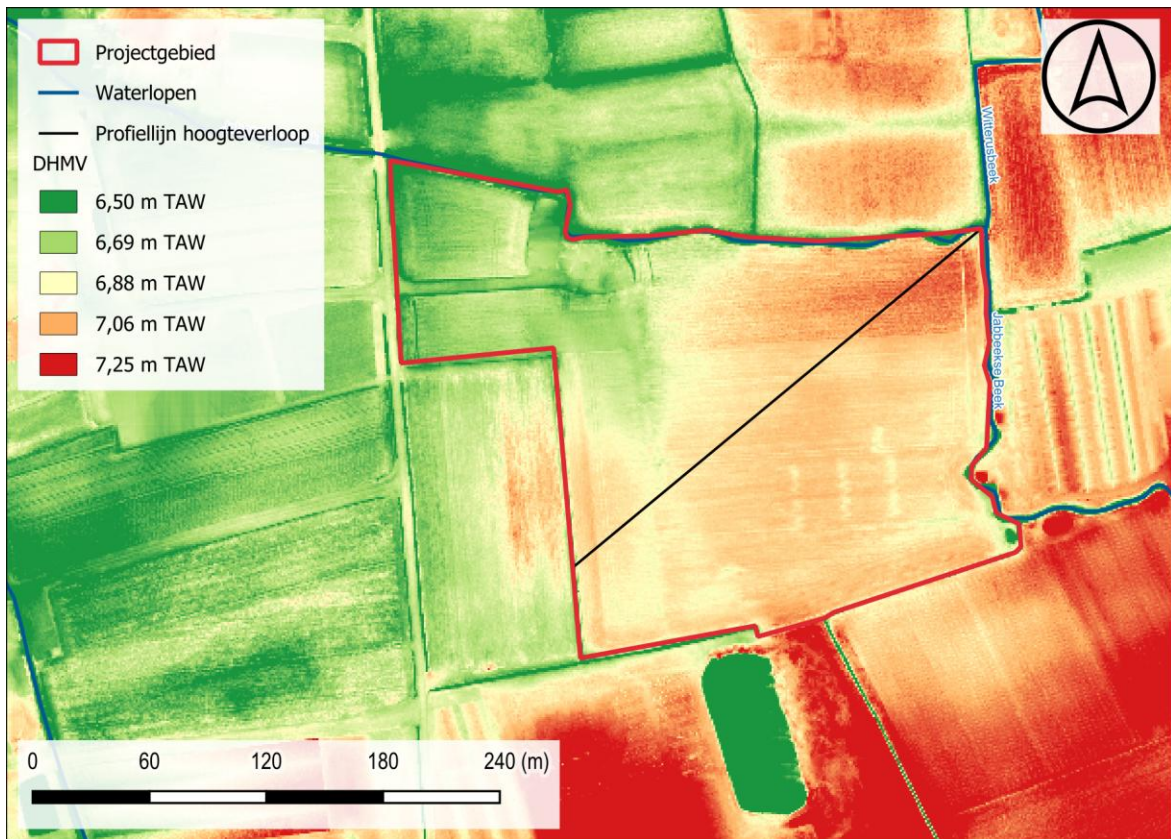
Figuur 7: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)

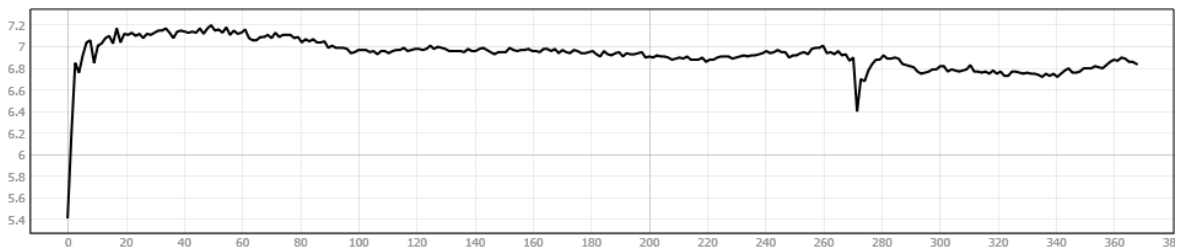
Figuur 8: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)

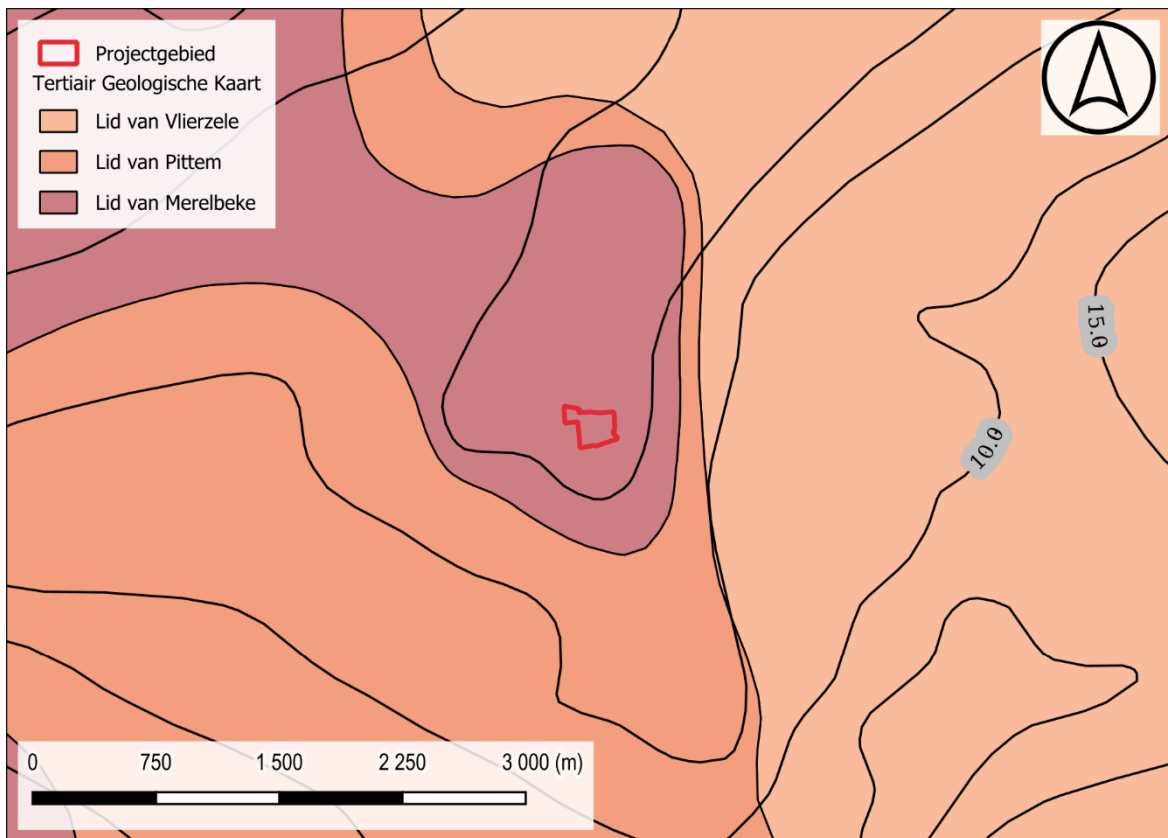
Figuur 9: Hoogteverloop 1 NW-ZO

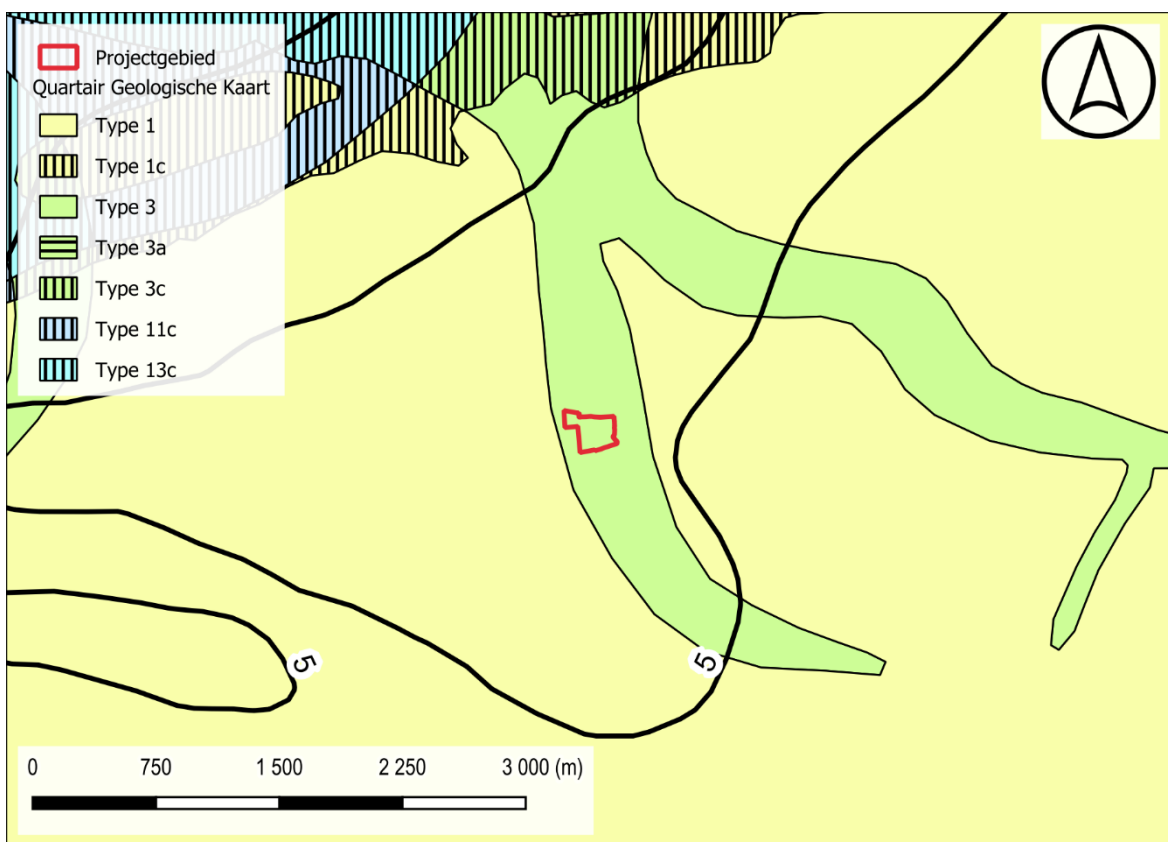
Figuur 10: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)

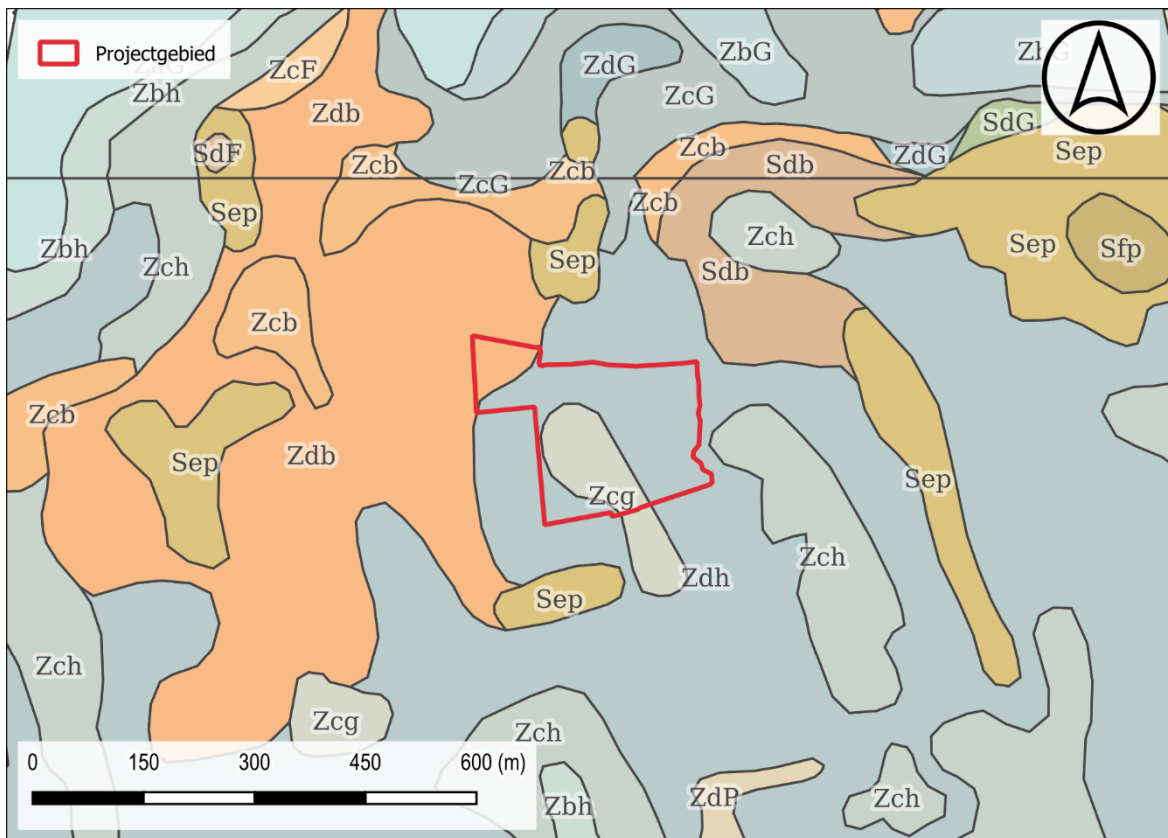
Figuur 11: Hoogteverloop 2 NO-ZW

Figuur 12: Situering projectgebied t.a.v. Tertiair geologische kaart (© geopunt)

Figuur 13: Situering projectgebied t.a.v. Quartair geologische kaart (© geopunt)

Figuur 14: Situering projectgebied t.a.v. algemene bodemkaart van België (© geopunt)

1.2.2 Historisch kader

I. Jabbeke

De oudste documenten waarin de naam Jabbeke voorkomt, dagtekenen uit de 10de eeuw. Een charter uit 961 van Arnold de Oude, zoon van graaf Boudewijn II de Kale, spreekt van *Jabeca* en in hetzelfde jaar wordt de naam teruggevonden in cartularia en andere documenten, maar dan als *Jabbeka* en *Jabeka*. De vroegste vermelding van Jabbeke als parochie vinden we in het "Liber Traditionum": in 971 schonken Windelmarus en zijn echtgenote Hildrada een deel van hun goederen aan de Sint-Pietersabdij in Gent; Jabbeke wordt hier als *Gelbecca* vermeld. Vanaf 1248 blijft de huidige schrijfwijze nagenoeg ongewijzigd.

De parochie vormde, samen met Stalhille, een ambacht in het Brugse Vrije. In de loop van de 16de eeuw werd dit ambacht met dat van Snellegem en Zerkegem verenigd. Behalve het grondgebied van het Brugse Vrije behoorden delen van Jabbeke tot de *Heerlijkheid van het Proossche* en tot de "Heerlijkheid Guysen". Het *Proossche van Sint-Donaas* was een kerkelijke heerlijkheid, in leen gehouden door de Proost van het Sint-Donaaskapittel. Het gebied lag versnipperd over stad Brugge, het Brugse Vrije en Frans-Vlaanderen. In Jabbeke waren de gronden van het Proossche ten noorden van de kerk gelegen, langs de Stationsstraat. De *Baronie van Guysen* was een belangrijke heerlijkheid die verspreid lag over tien dorpen, namelijk Zevekote met als hoofdzetel het Guysenhuis, Zande, Koekelare, Vlissegem, Mariakerke, Middelkerke, Roksem, Houtave, Stalhille en Jabbeke.

Kasteelheren van Jabbeke waren vanaf de 15de eeuw de Heren van Straten, onder wie vooral Iwein een grote rol speelde in Vlaanderen tijdens de regering van Lodewijk van Male, Filips de Stoute en Jan zonder Vrees. In 1406-07 kwamen de schepenen van het Brugse Vrije zich in Jabbeke vestigen toen de stad Brugge de lakenindustrie beperkingen oplegde. Dat herhaalde zich in de 15de eeuw nog enkele keren, telkens als er moeilijkheden waren tussen de stad Brugge en het Brugse Vrije. Deze historische feiten bevestigen het belang van Jabbeke in die periode.

In 1488 plunderden de troepen van Maximiliaan van Oostenrijk het dorp en deden 1579 de geuzen hetzelfde, waarbij de parochiekerk zware schade opliep. In de 17de eeuw werden alle landgoederen van het kasteeldomein verkocht aan de Heren van Caloen. Omstreeks 1800 kwamen de eigendommen door erfenis in handen van de familie Van Larebeke, die het door verkochten aan de burggraaf du Bus de Gisignies.

Al voor de Franse Revolutie was de kerk van Jabbeke erg bouwvallig geworden. In 1768 stortte een hoek van de toren in en verpletterde een deel van het Onze-Lieve-Vrouwekoor. De kerk werd volledig afgebroken in de loop van de jaren 1870 en vervangen door een neogotische kerk naar ontwerp van de Brugse architect A. Verbeke.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog maakte de aanwezigheid van het station de aanvoer van manschappen en materiaal naar het front mogelijk. Langs de Stationsstraat bouwde het Duitse leger een militair bevoorradingskamp, dat ook in de Tweede Wereldoorlog zou dienen. Door de aanwezigheid van dit kamp, vielen tijdens beide oorlogen slachtoffers in Jabbeke.²

II. Projectgebied

De cartografische bronnen reflecteren een landelijke omgeving. Op de Pourbuskaart is geen bebouwing weergegeven in de omgeving van het plangebied.

De Ferrariskaart (1771-77) karteert het projectgebied ter hoogte van onbebouwd akkerland centraal in de driehoek die wordt gevormd door de drie bewoningskernen Jabbeke (noord), Zekergem (zuidwest) en Snellegem (zuidoost). De huidige Zomerweg ten westen van het terrein is op dit kaartbeeld reeds afgebeeld, alsook de Jabbeeksebeek net ten noorden van de projectzone. Ook op de latere 19de eeuwse kaarten blijft het projectgebied onbebouwd.

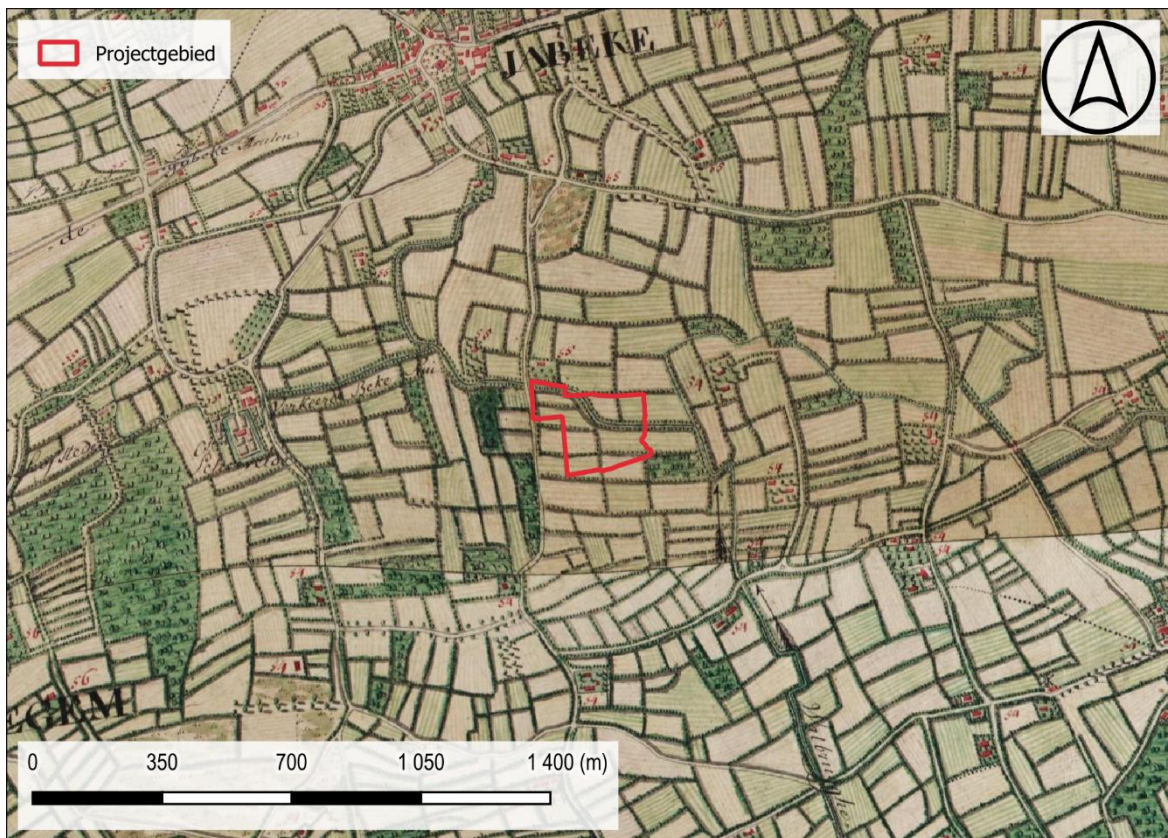
Op de eerste orthofoto uit 1971 is het projectgebied nog integraal in gebruik als akker- of grasland. In de jaren 1980 begint men met de constructie van een waterbassin aan noordelijke zijde. Dit blijft de situatie tot op de luchtfoto van 2021. Pas op het meest recente luchtbeeld is de huidige bestaande serre te zien alsook de wateropslag in de zuidoostelijke hoek van het terrein.

---

² Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Jabbeke [online], <https://id.erfgoed.net/themas/14722> (geraadpleegd op 20 november 2025).

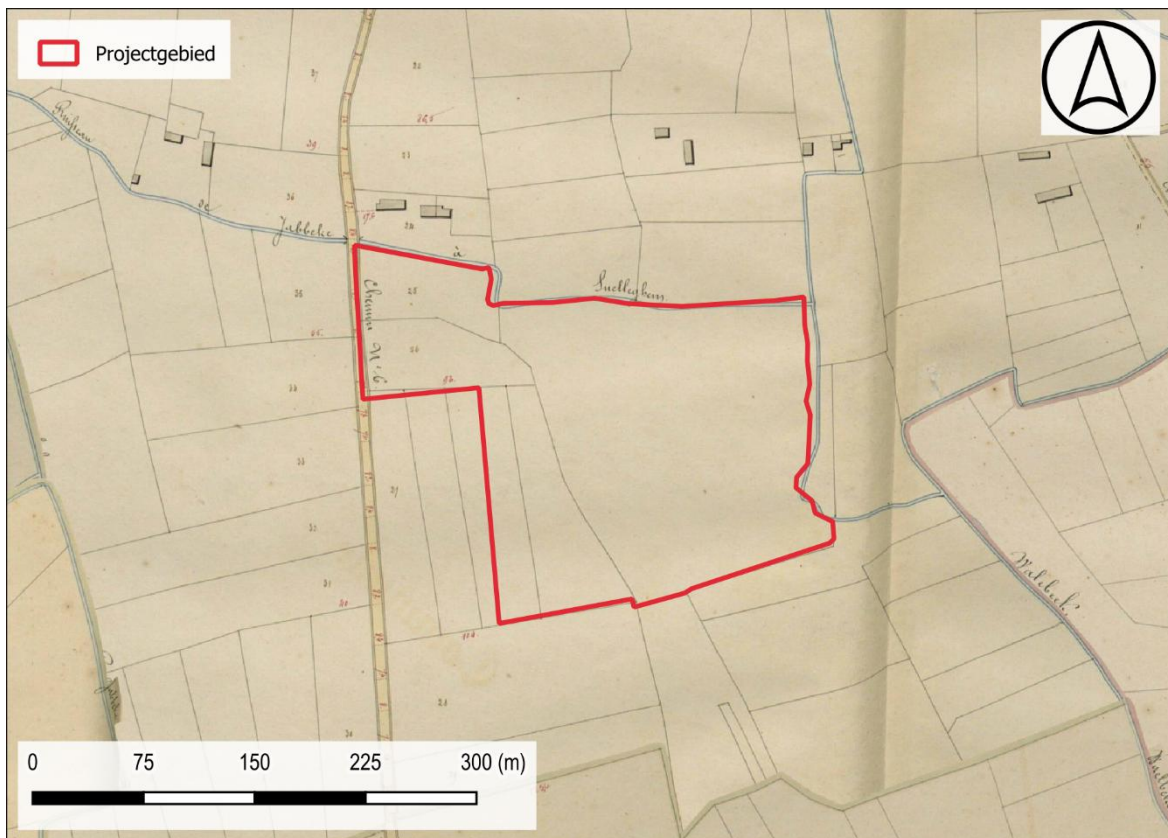
Figuur 15: Projectgebied bij benadering t.a.v. de Heraldische kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus, ca. 1571. (Bron: Kaartenhuis Brugge)

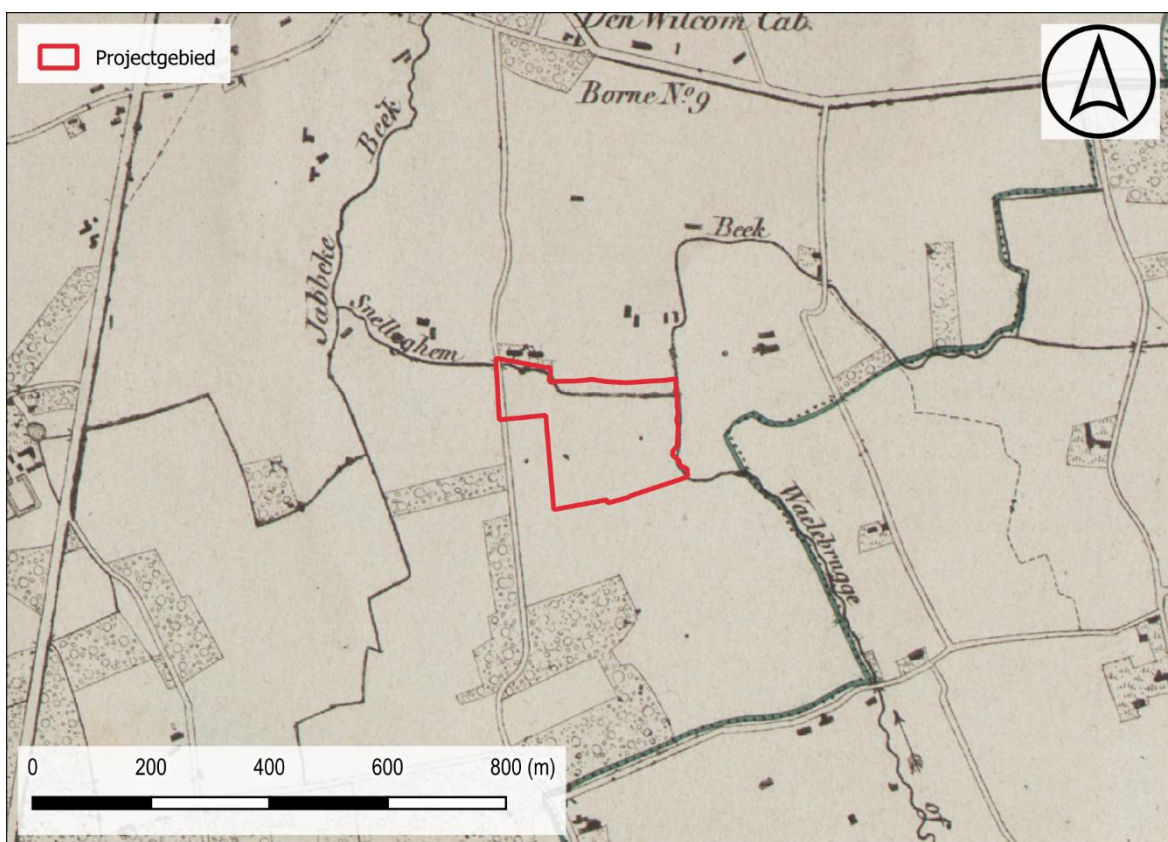
Figuur 16: Situering projectgebied t.a.v. Ferrariskaart d.d. 1771-1778 (© geopunt)

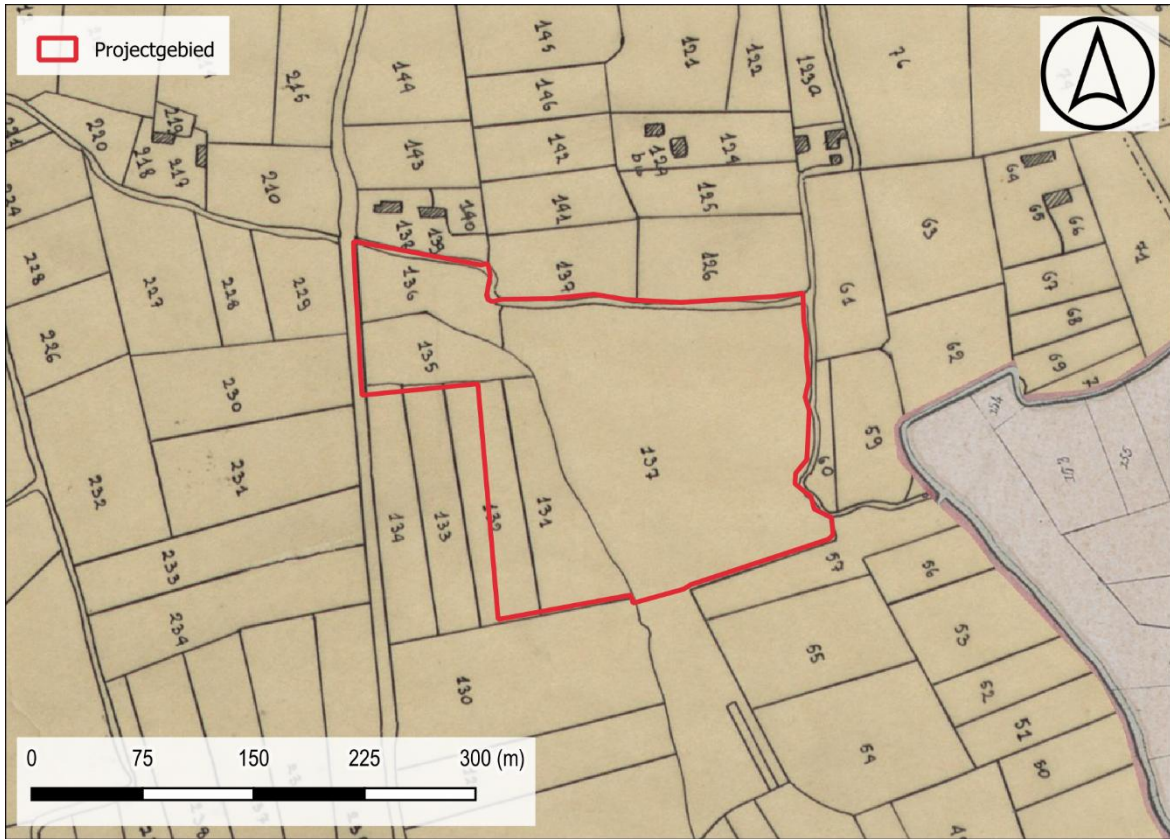
Figuur 17: Situering projectgebied t.a.v. Ferrariskaart d.d. 1771-1778 (© geopunt)

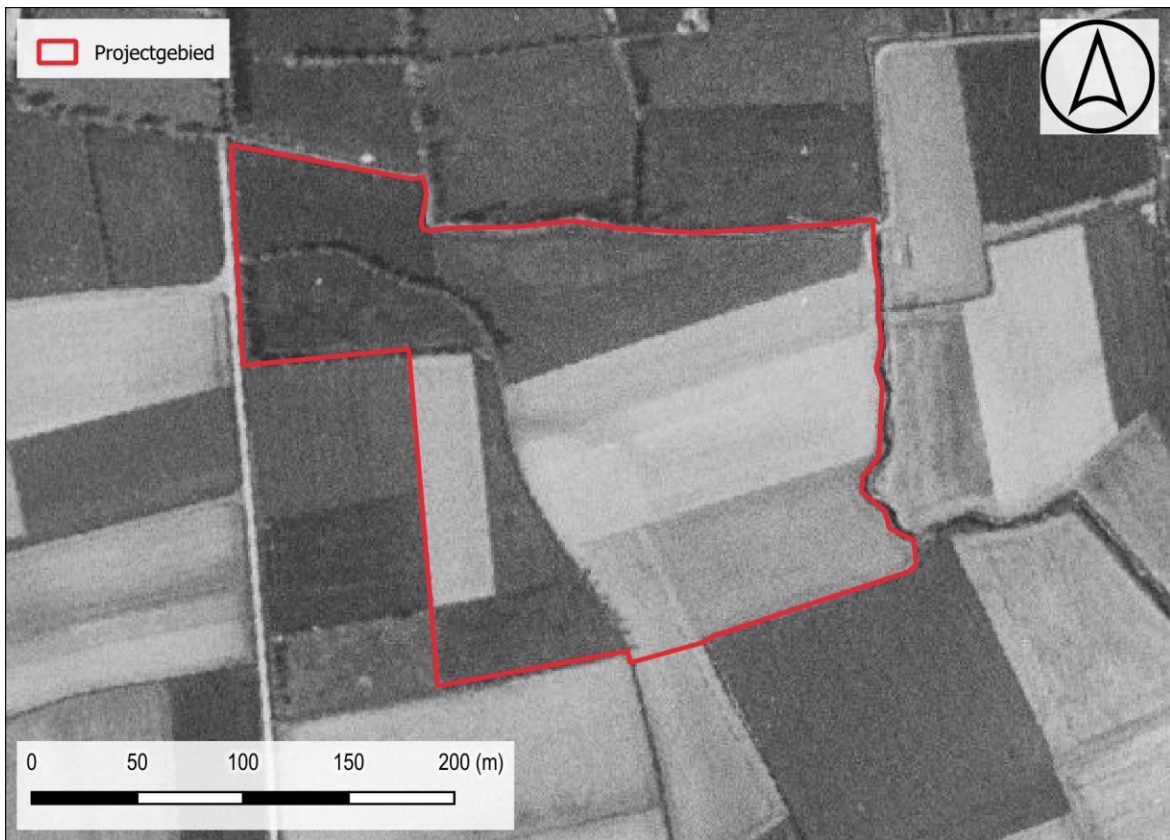
Figuur 18: Situering projectgebied t.a.v. Atlas der Buurtwegen d.d. 1840 (© geopunt)

Figuur 19: Situering projectgebied t.a.v. Vandermaelenkaart d.d. 1846-1854 (© geopunt)

Figuur 20: Situering projectgebied t.a.v. Poppkaart d.d. 1842-1879 (© geopunt)

Figuur 21: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 1971 (© geopunt)

Figuur 22: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 1979-1990 (© geopunt)

Figuur 23: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2000-2003 (© geopunt)

Figuur 24: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2008-2011 (© geopunt)

Figuur 25: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2013 (© geopunt)

Figuur 26: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2021 (© geopunt)

Figuur 27: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2022-2023(© geopunt)

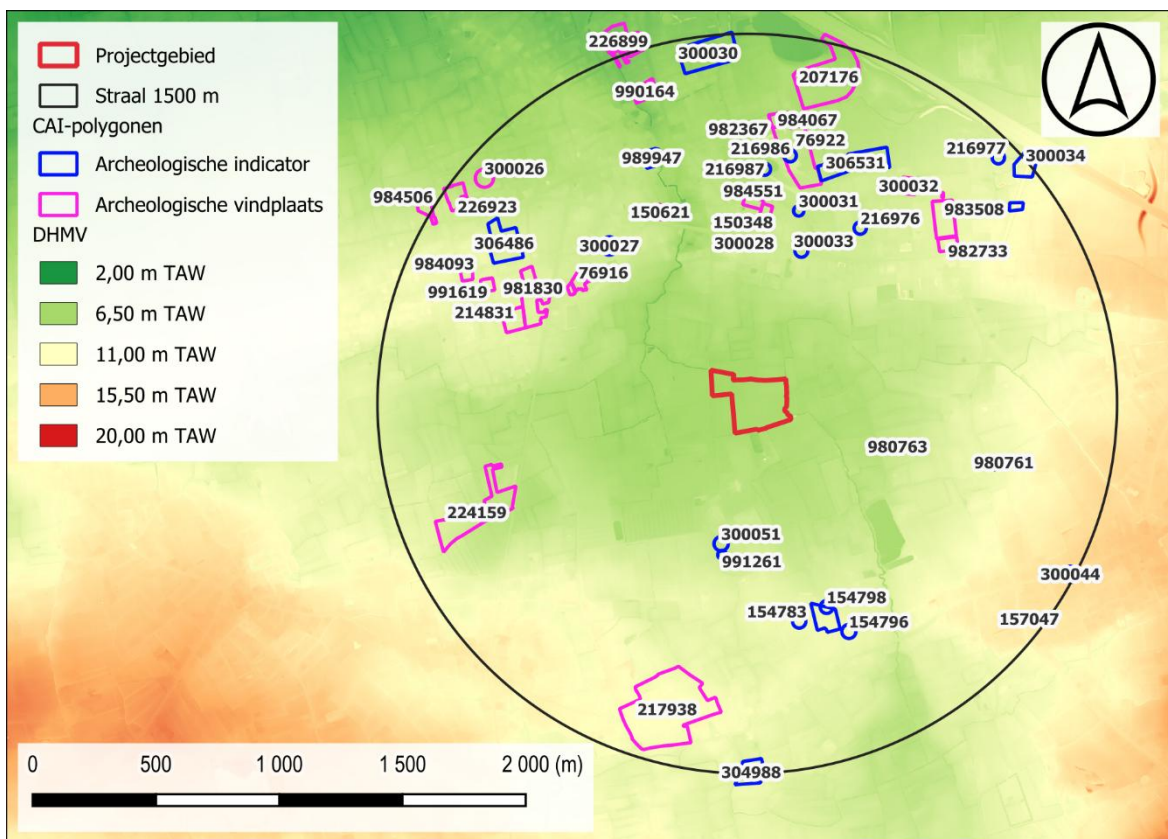
Figuur 28: Situering projectgebied t.a.v. 3D luchtbeeld (© Google)

Figuur 29: Situering projectgebied t.a.v. 3D luchtbeeld (© Google)

1.2.3 Archeologisch kader

In de ruime omgeving van het plangebied werd reeds veelvuldig archeologisch onderzoek verricht. Op het kaartbeeld van de CAI is duidelijk te zien dat het merendeel van de gekende vindplaatsen in de omgeving zich situeert op de zandrug ten noorden van het plangebied waarop ook het dorpscentrum van Jabbeke gelegen is. Langsheen het verloop van de duin zijn op meerdere locaties bewoningssporen uit de metaaltijden, Romeinse periode en vroege en volle middeleeuwen in kaart gebracht. Het is duidelijk dat de hoger gelegen rug op de rand van de kustvlakte een zeer grote aantrekkingskracht had op mensen in het verleden. Bij onderzoek ten zuiden van het plangebied, op iets hoger gelegen terrein, zijn ook sporen aangetroffen die vermoedelijk ook te dateren zijn in de Romeinse periode. De omgeving van het plangebied is eveneens onderworpen aan luchtfotografische prospectie waarbij o.a. ten zuiden van het plangebied, op de rand van de vallei van de Jabbeekse Beek, meerdere cirkels zijn waargenomen die geïnterpreteerd kunnen worden als grafmonumenten uit het laat neolithicum tot midden bronstijd. Bij zowel veldprospecties als metaaldetecties in de omgeving van het plangebied zijn eveneens vondsten uit de steentijden, metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen gerecupereerd. Het is duidelijk dat de hoger gelegen delen van de omgeving zo goed als doorlopend werden bezocht en bewoond sinds de steentijden.

Figuur 30: Situering projectgebied op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen (©Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

76916	Opgraving
-------	-----------

	<p>Midden-Romeinse tijd: Eénschepig gebouw van 8,50 op 4,50 m met langs zowel de korte als de lange zijde een ononderbroken rij paalsporen. Waarschijnlijk een bijgebouwtje. Verschillende kuilsporen ten zuidoosten van de gebouwplattegrond. Houtbouwresten. Paalsporen, 1 bijgebouwtje, kuilen met ambachtelijke functie, greppelsysteem, 5 spiekers. 11 langwerpige kuilsporen, gemiddeld 1 m breed en 7-8 m lang. Tussen de kuilsporen onderling is telkens een sporenvrije zone van zo'n 1,5 m. Minstens 40 brandrestengraven, waarvan 17 zonder nis en 23 met nis. Datering op basis van het aardewerk: ná 180 n.Chr. en vóór 260/270 n.Chr.</p> <p>Karolingische periode: Grachtsporen</p> <p>Late middeleeuwen: Greppelsporen, kuilen en karrensporen</p> <p>Bron: Van Besien, E., 2006, Voorlopig opgravingsverslag. Jabbeke, Aartrijksesteenweg (Hoge Dijkenstraat) (Raakvlak dossier 06/182).</p>
76922	<p>Opgraving</p> <p>Late ijzertijd: restanten van een tweetal kleine houten gebouwen, verscheidene spiekers, een aantal grachten. Concentratie van nederzettingssporen langs de weg van Oudenburg naar Aardenburg (zie rest interpretaties). Aardewerk is van oorsprong typisch late ijzertijd, maar kende een verderzetting zowel technisch als vormelijk in het begin van de Romeinse periode. Precieze datering is dus niet eenvoudig. Aardewerk afkomstig uit de waterput: handgevormd, soms bijgewerkt op een traag draaiende schijf en zacht gebakken in lokale veldovens, sommige scherven met typisch scherp geknikt profiel, organische verschraling, eenvoudig omgeslagen rand. Decoratie: smijten, kamstrepen, nagel- en vingertopindrukken en plaatselijke gladdinspatronen.</p> <p>Romeinse tijd: Een aantal grachten, met schervenmateriaal, wellicht maakten ze deel uit van een percelering.</p> <p>Middeleeuwen: Verschillende bredere grachten die elkaar oversnijden.</p> <p>Bron: Van Besien, E., Voorlopig opgravingsverslag. Jabbeke, Kroondreef (Raakvlak dossier 05/36).</p>
150348	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Romeinse tijd: Een spoor (gracht of kuil) dat enkele scherfjes handgemaakt Romeins aardewerk bevatte.</p> <p>Bron: s.n., 2007. Jabbeke, Kroondreef. Dossiernr 2007/140. Proefsleuvenonderzoek, onuitgegeven rapport.</p>
150621	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Merovingische/Karolingische periode: Bij het proefonderzoek is op het achterste deel van het terrein een archeologisch spoor aangetroffen. Het spoor zit op een diepte van ca. 40cm. Het pleistoceen zand komt daar op een diepte van 50cm voor. De interpretatie van het spoor is niet zeker: grijsbruine kleur, onduidelijke aflijning, verplaatst geel zand, maar er zit veel aardewerk in en ook redelijk wat houtskool. Het aardewerk blijkt terug te gaan tot de Merovingische en/of Karolingische periode. Misschien gaat het om de opvulling van een depressie, of een waterput.</p> <p>Bron: Van Besien E. 2018. Kapellestraat, Jabbeke, Rapport 24, Brugge.</p>

157047	<p>Opgraving</p> <p>Midden-Romeinse tijd: gracht met vondsten uit de Romeinse tijd, paalkuilen verspreid over het terrein; mogelijk behoren deze tot een 2-schepige structuur</p> <p>19de eeuw: recente gracht</p> <p>Bron: Decraemer S. e.a. 2012, Raakvlak Intergemeentelijke Dienst Archeologie Brugge & Ommeland Jaarverslag 2011, Brugge.</p>
207176	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Midden-Romeinse tijd: enkele grachten en groot aantal paalkuilen. Romeinse munt en aardewerk plaatsen de site eind 2e- 3e eeuw.</p> <p>Nieuwe tijd: Gracht</p> <p>Bron: Huyghe, J., Lambrecht G., Verwerft D. 2013: Resultaten archeologisch onderzoek aan het 'Klein Strand' te Jabbeke, Brugge.</p>
214831	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Bronstijd: mogelijke grafcirkel</p> <p>Volle middeleeuwen: groot aantal paalkuilen en greppels</p> <p>Bron: Lambrecht G., Roelens F., Huyghe J. 2016: Jabbeke, Koornblomme. Resultaten archeologische prospectie met ingreep in de bodem, Aardewerk rapport 2016/13, Brugge.</p>
217938	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Romeinse tijd: sporencluster (14 paalkuilen, 3 kuilen) in het zuiden van het plangebied met in één van de paalkuilen Romeins aardewerk, niet mogelijk om met zekerheid een structuur af te bakenen</p> <p>Nieuwe tijd: verschillende greppels centraal in het plangebied, een deel van deze greppels is te volgen aan de hand van luchtfoto's en kadastrale gegevens als 19de-eeuwse greppels die tot 1970 aanwezig waren; er zijn ook enkele (paal)kuilen aangetroffen in deze zone maar dit waren allen geïsoleerde sporen of bleken na couperen natuurlijk te zijn</p> <p>Bron: De Ketelaere S. en Desmet C. 2017: Nota Jabbeke, Katteveld: Verslag van Resultaten (BAAC Vlaanderen Rapport 533), Gent.</p>
224159	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Onbepaald: Verwerft D., Roelens F., Mikkelsen J.H. 2018: Aatrijksesteenweg, Jabbeke: Verslag van resultaten vooronderzoek met ingreep in de bodem (bureau-, landschappelijk bodem- en proefsleuvenonderzoek), Brugge.</p> <p>Bron: Er werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen.</p>
226899	<p>Opgraving</p> <p>Laat-Romeinse tijd/Merovingisch/Karolingische periode: één in situ vondst bij de graven, namelijk een spinschijfje. Dit kan mogelijk wijzen op een vrouwengraf. Meerdere gebouwplattegronden: noordoost-zuidwest georiënteerd tweebeukig hoofdgebouw. Haaks erop bevond zich een vermoedelijk driebeukig gebouw. Iets zuidelijker werd nog een driebeukige plattegrond aangesneden met kleinere</p>

	<p>afmetingen, dat mogelijk dienst deed als bijgebouw. Daarnaast werden nog twee spiekers of hooimijten aangetroffen. In het zuiden bevond zich mogelijk een weg. Daarnaast werd een deel van een grafveld aangesneden waarbij er 21 inhumatie graven aangetroffen werden.</p> <p>13de-15de eeuw: Grondsporen van een volmiddeleeuwse erf</p> <p>16de-18de eeuw: greppels en aardewerk</p> <p>Bron: Vanhercke J. e.a. 2021: Archeologische opgraving te Jabbeke Boomgaardstraat: Nederzetting en grafveld uit de vroege middeleeuwen, Sint-Michiels-Brugge</p>
226923	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Romeinse tijd: Het proefsleuvenonderzoek heeft duidelijke nederzettingsrelicten opgeleverd. Samenvattend gaat het om de aanzet van een Gallo-Romeins ruraal erf met twee waterhoudende structuren, losse kuilen alsook heel wat greppels.</p> <p>Nieuwste tijd: verstoringen met baksteenpuin.</p> <p>Bron: Deconynck J., Vergauwe R., Laloo P. 2020: Nota Verslag van Resultaten Landschappelijk booronderzoek 2020B192 Proefsleuven 2020B194. Jabbeke Ketelweg, Bredene.</p>
300026	<p>Evaluerend terreinonderzoek</p> <p>Romeinse tijd: grachten en greppels, Op één plaats werd een zwaar verstoorde laag aangesneden met heel wat Romeins schervenmateriaal.</p> <p>Vroege middeleeuwen: Een aantal grachten leverden vroegmiddeleeuwse aardewerkfragmenten op.</p> <p>Bron: Hollevoet, Y. 2002, Waar Jabbeek en Zandstraat elkaar kruisen. Archeologische waarnemingen en vondsten in het Jabbeekse, in: Brugs Ommeland, 42/1, p. 32-54.</p>
300032	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Romeinse tijd: Een boomkuil met in de vullingspakketten een tweetal scherven Romeins aardewerk. Vermoedelijk vroeg-Romeins. grafveld 1: 8 brandrestengraven, waarvan 2 bijgiften uit de 2de helft 2de eeuw - 1ste helft 3de eeuw hadden. grafveld 2: 9 brandrestengraven, waarvan 2 bijgiften hadden, 50 paalsporen: minstens 2 vierposten-spijkers; tussen 2 paalsporen, die in een driehoek gelegen waren, werden de resten van een haard gevonden, een rij van 7 paalsporen, haaks op het westelijke uiteinde van deze palenrij bevonden zich nog 3 paalsporen in noordelijke richting: mogelijk een restant van een Romeins grafmonument</p> <p>Midden-Romeinse tijd: Een vierkante houten waterput met een bekisting bestaande uit verticaal geplaatste planken aan de binnenzijde op hun plaats gehouden door dwarsbalken. De vulling werd intensief bemonsterd.</p> <p>Onbepaald: Een secundair verbrand stuk van een gepolijste bijl.</p> <p>Bron: Hollevoet, Y. 2002, Waar Jabbeek en Zandstraat elkaar kruisen. Archeologische waarnemingen en vondsten in het Jabbeekse, in: Brugs Ommeland, 42/1, p. 32-54.</p>

981830	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Onbepaald: Er werd één greppel aangetroffen binnen het plangebied. Deze was gemiddeld 60 cm breed, had een donkerbruine kleur en een noord-zuid oriëntatie. Deze greppel kon niet gedateerd worden. Binnen het plangebied werden drie kuilen aangetroffen. Twee van deze kuilen hadden een heterogene donkerbruine vulling en waren vermoedelijk recent van aard. Een derde kuil was vierkant met een doorsnede van ongeveer 55 cm en een donkerbruinzwarte vulling. Hier kon geen datering aan gegeven worden.</p> <p>Bron: Legrand P., Vanhoutte C. & Boecksteys A. 2020: Nota Jabbeke Aatrijksesteenweg (prov. West-Vlaanderen), Ingelmunster.</p>
982367	<p>Opgraving</p> <p>Vroege middeleeuwen: De sporen bestonden uit greppels, hooimijtgrepels, kuilen, paalkuilen, poelen, een waterkuil en natuurlijke sporen. In enkele van de paalkuilen konden structuren onderscheiden worden zoals de structuur van bijgebouwen/ spiekers. de kuilen werden geïdentificeerd als mogelijke houtskoolmeiler, silo's of afvalkuilen. Een deel van de aangetroffen sporen kon vrij betrouwbaar gedateerd worden op basis van de aangetroffen vondsten en natuurwetenschappelijke dateringsmethodes. Een bijgebouw en afvalkuil konden gedateerd worden in de vroege middeleeuwen.</p> <p>Volle middeleeuwen: Enkele bijgebouwen, hooimijten, afvalkuilen en drenkpoel werden in de volle middeleeuwen gedateerd. Aardewerk en hout zijn ook teruggevonden.</p> <p>Late middeleeuwen: De waterkuil en enkel andere afvalkuilen behoorden tot de late middeleeuwen. Het vondstmateriaal bestond uit aardewerk, leer, hout, metaal en glas.</p> <p>Bron: Billemont J., De Mulder J., Schellens S., Bakx R. & Schelkens N. 2020: Archeologische opgraving Jabbeke, Varsenareweg, BAAC-rapport 1270, Gent.</p>
982733	<p>Opgraving</p> <p>Romeinse tijd/Karolingische periode: Er werden tien greppelfragmenten, vier kuilen en 19 paalsporen aangetroffen. Deze kunnen vanaf de Romeinse Periode tot de volle middeleeuwen gedateerd worden.</p> <p>Bron: Lefere M. & Vanhecke I. 2023: Vlamingveld (Jabbeke, West-Vlaanderen): Eindrapport, Brugge.</p>
983330	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Romeinse tijd: Tijdens de opgraving werden bewoningssporen aangetroffen, voornamelijk greppels die de basis van een erf vormden en die zorgden voor een afbakening alsook afwatering van de site. Daarnaast werden enkele losse paalsporen en kuilen aangetroffen, maar er werd geen gebouwstructuur aangetroffen. Gezien het gebrek aan dergelijke bewoningssporen en de oriëntatie van het greppelsysteem lijkt het dat de kern van de Gallo-Romeinse nederzetting zich ten (zuid)oosten van het huidige opgravingsterrein bevindt. Wel werden er twee waterdragende structuren aangetroffen binnen de opgraving. Dit is niet onlogisch gezien uit eerder archeologisch onderzoek reeds is gebleken dat waterhoudende structuren zich eerder in de perifere zone van de nederzetting bevonden.</p>

	<p>Metaaltijden: Zeer smalle en ondiepe greppeltjes, mogelijk te interpreteren als ploegsporen. Ze worden oversneden door de Romeinse sporen. In de vulling is een fragment van een maalsteen in basalt en enkele aardewerkfragmenten aangetroffen.</p> <p>Nieuwe tijd: een gracht</p> <p>Bron: Derweduwen N. 2021: Archeologische opgraving Jabbeke Oude Ketelweg (prov. West-Vlaanderen). Verslag van resultaten, 2021/02. Eindverslag (archeologieportaal)</p>
983508	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Romeinse tijd: Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd bevestigd dat het niveau waarop archeologische sporen zichtbaar zijn nog bewaard is onder de huidige bouwvoor. Naast verstoringen en natuurlijke sporen werden ook (paal)kuilen en greppels en grachten aangetroffen. Enkele sporenclusters duiden op de aanwezigheid van een rurale nederzetting. Het vondstmateriaal dateert de vindplaats in de Romeinse periode.</p> <p>Bron: De Brant R. 2022: Vlamingveld Fase 2 (Jabbeke, West-Vlaanderen). Nota. Deel 1: Verslag van resultaten, Proefsleuvenonderzoek - Fase 2, Ruben Willaert nv, Sint-Michiels-Brugge.</p>
984067	<p>Mechanische prospectie</p> <p>13de-14de eeuw: Het veldwerk leverde zes sporen op. Vijf daarvan zijn smalle greppeltjes – gekenmerkt door een lichtbruine tot lichtgrijze zandige vulling die matig gebioturbeerd is. In greppel spoor 1 troffen ze één aardewerken fragment aan. Het is een randfragment van een bakpan in roodbakend aardewerk. De greppel kan – op basis van de vondst – aan de 13de tot 14de eeuw toegeschreven worden. Greppels 4, 5 en 6 zijn scherp afgelijnd en waarschijnlijk van postmiddeleeuwse origine.</p> <p>Nieuwe tijd: een munt van regent Napoleon III</p> <p>19de eeuw: bronsen munt</p> <p>Bron: Roelens F. & Huyghe J. 2021: Varsenareweg, Jabbeke. Raakvlak 2021/12, Brugge.</p>
984093	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Onbepaald: Het onderzoeksgebied was in gebruik als tuin. Van de vier zones is er één verstoord door de sloop van bijgebouwen. Over de drie andere percelen zijn sleuven aangebracht waar de nieuwe huizen gebouwd zullen worden. Archeologische sporen vond men niet. Ook metaaldetectie leverde geen relevante archeologische vondsten op. Het pleistocene zand bevond zich steeds op een diepte van ongeveer 75cm.</p> <p>Bron: Huyghe. J. 2021: Zevecotestraat, Jabbeke. Raakvlak 2021/8, Brugge.</p>
984506	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Nieuwe/Nieuwste tijd: Drie kuilen en drie greppelsegmenten, mogelijks deel van postmiddeleeuwse perceelsgrenzen. Er werden geen vondsten gerecupereerd waardoor de datering van de kuilen onduidelijk blijft.</p>

	Bron: Slabbinck F. en Lefere M. 2022: Ettelgemstraat 28 (Jabbeke, West-Vlaanderen). Nota vooronderzoek met ingreep in de bodem (fase 1), Ruben Willaert nv, Sint-Michiels-Brugge.
984551	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Late ijzertijd: Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden enkele relevante archeologische sporen aangetroffen, uitsluitend behorende tot twee vierpalige structuren in de centrale zuidelijke zone van het plangebied. De structuren werden tijdens het vooronderzoek volledig gecoupeerd en geregistreerd. Vermoedelijk gaat het om geïsoleerde structuren die zich buiten het erf of de bewoningskern bevonden of behoort de spieker toe aan een erf waarvan de overige sporen zich niet binnen het plangebied bevinden. Door het beperkte vondstmateriaal in één spoor kan een datering van de late ijzertijd worden vooropgesteld voor spieker 1.</p> <p>Metaaltijden/Romeinse tijd/Middeleeuwen: Voor spieker 2 ontbreekt vondstenmateriaal volledig, waardoor enkel een ruime datering van de metaaltijden tot en met de Romeinse periode of zelfs de middeleeuwen kan worden voorgesteld.</p> <p>Nieuwe/Nieuwste tijd: Daarnaast werden ook een beperkt aantal kuilen en greppel- en grachtsegmenten vastgesteld uit de nieuwe en/of nieuwste tijden. Deze sporen hebben een duidelijke, scherpe aflijning met weinig tekenen van bioturbatie.</p> <p>Bron: Hoorne J. Malfliet L. & De Logi A. 2022: Jabbeke - Kroondreef. December 2022, DL&H-nota, Adegem.</p>
990164	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Romeinse tijd/15de-16de eeuw: stuk onbewerkt lood, sterk verweerd randfragment van een mortarium uit Bavay. Het stuk kan in de Romeinse periode gesitueerd worden, maar het is ook mogelijk dat het hier om en verspit fragment gaat uit een greppel met een jongere datering, duit,</p> <p>Nieuwste tijd: onbewerkt lood, koperen verbindingspin, tentring fragment</p> <p>Bron: Deconynck, J. Vergauwe, R. Slabbinck, F., 2023: Stationsstraat 27-33 Jabbeke, West-Vlaanderen, Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge.</p>
991619	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Onbepaald: Over het terrein werden drie noord-zuid gerichte proefsleuven getrokken over de volledige lengte van het terrein (parallel aan de Koornblomme). Bij het proefonderzoek werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Het pleistoceen zand bevond zich zeer hoog, namelijk op nauwelijks 30cm onder het maaiveld, met uitzondering van de zuidoostelijke hoek van het terrein waar het pleistoceen zand plaatselijk op een diepte van 90cm werd aangetroffen.</p> <p>Bron: Van Besien E. 2009: Jabbeke: hoek Zerkegemstraat - Koornblomme, RAAKVLAKE.</p>

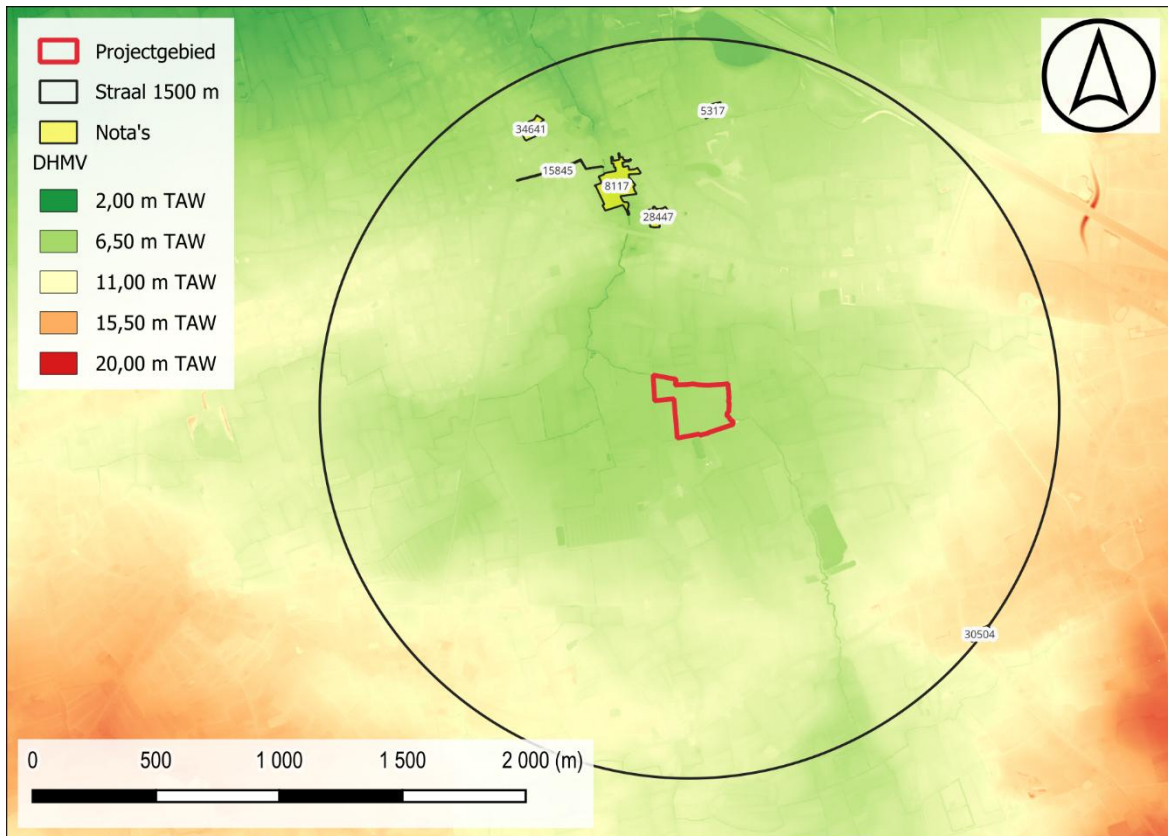
II. Archeologische indicatoren

154783	Indicator luchtfotografie
--------	---------------------------

	Onbepaald: circulaire structuur
154796	Indicator luchtfotografie Onbepaald: circulaire structuur
154798	Indicator luchtfotografie Onbepaald: circulaire structuur
216976	Metaaldetectie Karolingische periode: Karolingische gelijkarmige fibula
216977	Metaaldetectie Karolingische periode: Eenvoudige Karolingische gelijkarmige fibula
216986	Metaaldetectie Karolingische periode: Schijffibula, versierd met email met een voorstelling van een heilige
216987	Metaaldetectie Volle middeleeuwen: Stijgbeugelriembeslag Williams Klasse B type 3
300027	Erfgoedonderzoek Midden-Romeinse tijd: randfragment van een pot in zgn. prehistorische techniek. Het is verschaald met schervengruis. Wellicht te dateren in het Hoge Keizerrijk. Heel fragmentarisch bewaard handgevormd aardewerk. Vermoedelijk te dateren in de (vroeg-?) Romeinse tijd.
300028	Toevalsvondst Vroege middeleeuwen: Scherven, o.a. grass-tempered ware
300030	Veldkartering Vroege middeleeuwen: Een concentratie van paalsporen vormt waarschijnlijk de aanzet van een huisplattegrond. Een tweede groep sporen (op een afstand van zo'n 130 m) omvat een poel of waterput, enkele grachten en mogelijk ook de standgreppel van een gebouw. Bij de tweede sporenconcentratie sloten een aantal sporen uit de volle middeleeuwen aan. Volle middeleeuwen: Enkele paalkuilen maar vooral grachten, waarvan slechts enkele konden worden onderzocht.
300031	Toevalsvondst Romeinse tijd: schervenmateriaal Onbepaald: Randscherf van een handgevormde pot in zgn. prehistorische techniek.
300033	Veldkartering Late ijzertijd: Een hoeveelheid handgevormd schervenmateriaal waaronder tenminste twee kommetjes met uiteenlopend profiel en versieringspatroon
300034	Evaluerend terreinonderzoek Late ijzertijd: 2 grachten, vierpostenconfiguratie

	Midden-Romeinse tijd: De nederzettingssporen bestaan uit een greppel, de aanzet van een poel en een aantal paalsporen die in verband zijn te brengen met een huisplattegrond. Talrijk vondstenmateriaal met overwegend fragmenten van gebruiks aardewerk. Datering op basis van het vondstenmateriaal. Tracé van een aarden weg met karrensporen.
300042	Veldkartering Steentijd: silexafslagen Onbepaald: gracht (die geen vondsten opleverde) en een vermoedelijk postmiddeleeuwse (paal-?)kuil
300044	Evaluerend terreinonderzoek Merovingische periode: Enkele fragmenten Eifelwaar en grass-tempered ware.
300051	Veldkartering Steentijd: Een vuurstenen pijlpunt
304988	Indicator cartografie Late middeleeuwen: Site met walgracht. Het <i>Hildegemhof</i> is een historische hoeve met 18de-eeuwse gebouwen die een belangrijke rol speelde in de ontginningsgeschiedenis van het Vloethemveld. 1273: eigendom van het Sint-Janshospitaal, aanvankelijk werd de hoeve rechtstreeks uitgebaat. 1329: vanaf dan werd de hoeve verpacht. 1771-1778: vermelding op de kaart van Ferraris. 1970-1980: dempen van de walgrachten.
306486	Evaluerend terreinonderzoek Romeinse tijd: Een weinig terra sigillata en zgn. Eifelwaar, vooral fragmenten van potten in grof verschaald gewoon aardewerk. Enkele kuilen. Mogelijk een waterput. Een gracht. Ruime datering in het 'Hoge Keizerrijk'.
306531	Evaluerend terreinonderzoek Vroeg-Romeinse tijd: grachtensysteem (een aantal haaks op elkaar gerichte ondiepe grachtjes) met in de vulling schervenmateriaal, wellicht van in de vroeg-Romeinse periode. Midden-Romeinse tijd: 10-tal crematiegraven. Volle middeleeuwen: Kuilen, grachten en paalgaten waarvan sommige mogelijk in verband te brengen zijn met een spieker. Uitsluitend fragmenten van gewoon grijs gebruiks aardewerk.
980761	Metaaldetectie Karolingische periode: Schijffibula in email met kruismotief (ca. 800-1000).
980763	Metaaldetectie Merovingische periode: Merovingische fibula in de vorm van een halve zon: aan een omrande, halve cirkel die met verticale, ingekerfde lijnen is versierd, zijn 5 stompe uitsteeksels bevestigd. Ook de rechthoekige zijde van deze halve cirkel is in het midden ervan voorzien van een protrusie, die eenderde van deze zijde breed is en tevens met inkervingen is versierd. Het item is ca. 46 mm breed.
989947	Indicator cartografie

	Volle middeleeuwen: Sint-Blasiuskerk. Reeds in 988 was er sprake van een kerk in Jabbeke; de exacte bouwdatum en plaats van de eerste kerk is echter niet bekend.
991261	Historische studie WOII: Op deze plaats stortte op 1 december 1943 een Amerikaanse Boeing B-17 F <i>Flying Fortress</i> neer, waarbij vijf bemanningsleden om het leven kwamen. Het vliegtuig vloog terug naar Engeland na een bombardementsvlucht op Solingen in het Ruhrgebied (D).

Figuur 31: Situering projectgebied op het DHMV met aanduiding van de (Archeologie)nota's en eindverslagen (©Geopunt).

III. Onderzoek (nog) niet opgenomen in de CAI

5317	<p>Jabbeke, Varsenareweg 27-27a LBO</p> <p>Voor jongere perioden kan de aanwezigheid van archeologische sporen niet worden uitgesloten in het projectgebied. Het archeologisch niveau situeert zich hier op het raakvlak tussen de ploeglaag (met Bh-horizont) en de moederbodem (met eventueel Bshorizont). Eventueel aanwezige archeologische sporen zullen immers zichtbaar worden onder de Ap- en Bh-horizont, in de moederbodem of reeds in een eventueel aanwezige Bs-horizont. Dit niveau situeert zich op een diepte van ca. 60 tot 70 cm.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/5317</p>
8117	<p>Jabbeke, Kapellestraat LBO</p> <p>De boringen schetsen een uniform beeld van het bodemprofiel: het gaat steeds om AC-profielen, die in de meeste gevallen een hoge graad van verstoring kennen. Enkel in boring 1 is geen diepe antropogene invloed herkend. Hier bestaat de bodem uit een 46 cm dikke ploeglaag (Ap-horizont), boven het moedermateriaal (Cg- en C-horizont). In de overige boringen bestaan de bovenste horizonten uit sterk verstoord materiaal met veel bouwpuin. Dit is het geval in boringen 2 tot 5. Boring 4 is een goed voorbeeld van dit bodemprofiel. De bodem bestaat hier uit een 62 cm dikke, sterk verstoorde oppervlaktehorizont (Aan-horizont) met veel bouwpuin. Daaronder bevindt zich de onverstoorde moederbodem (C-horizont) bestaande uit wit zand. De grens tussen de oppervlaktehorizont en de moederbodem is zeer scherp. Nergens zijn sporen van de originele bodemontwikkeling bewaard.</p>

	<p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/8117</p>
15845	<p>Jabbeke, Dorpstraat LBO</p> <p>De boringen schetsen een weinig gevarieerd beeld van het bodemprofiel. In alle boringen zijn één of meerdere oppervlaktehorizonten (A) herkend. Deze horizonten bevatten steeds recent bouwpuin (baksteen). Deze gegevens bevestigen de informatie uit de bodemkaart: de top van het terrein is 102 tot 190 cm diep verstoord. Onder de oppervlaktehorizont dagzoomt slechts in één boring een B- horizont, bestaande uit lichtbruin zand. Daaronder ligt de C-horizont, bestaande uit geel of grijs zand.</p> <p>Vanuit een aardkundig en archeologisch perspectief wijst het landschappelijk bodemonderzoek op een laag archeologisch potentieel. De bodem is sterk verstoord. In de onverstoorde bodem zijn geen sporen van bodemontwikkeling of archeologische lagen bewaard. Het is echter niet uitgesloten dat hier ooit begravingen aanwezig waren.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/15845</p>
28447	<p>Jabbeke, Constant Permekelaan 43 LBO</p> <p>Het vastgestelde dominante diepe AC- profiel lijkt het logische resultaat van recente sloop en nivellering. Er wordt een 60 tot 100cm diepe verstoring van het oorspronkelijke archeologisch relevante niveau vermoed. Algemeen kan gesteld dat de ondergrond van het plangebied nog weinig gaaf of archeologisch relevant is. Uitzondering vormt de NO hoek van het plangebied.</p> <p>Er zijn geen archeologische resten bekend binnen het plangebied. Gelet op de diepe recente verstoring wordt de kans op het voorkomen van behoudswaardige archeologische resten binnen de grenzen van het plangebied als verwaarloosbaar ingeschat. Naar verwachting kunnen enkel nog de diepste delen van meest diep ingegraven structuren zoals waterputten of poelen worden verwacht.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/28447</p>
30504	<p>Snellegem, Isenbaertstraat 65 Proefsleuven en proefputten</p> <p>Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden 49 relevante archeologische sporen aangetroffen. Het betreft 32 paalkuilen, 3 kuilen, 13 gracht- en greppelsegmenten en 1 mogelijke hutkom. De paalkuilen lijken geconcentreerd op het hoger gelegen oostelijk deel. Het fragmentair aangetroffen aardewerk is vermoedelijk te dateren van de metaaltijden tot en met de volle middeleeuwen, dit met een zwaartepunt in de vroege middeleeuwen. Eén grachtsegment kan wellicht met een perceleringsgracht van op de Ferrariskaart (1771-1777) in verband gebracht worden. Belangrijk is dat uit diezelfde gracht nog een volmiddeleeuws wandfragment werd aangetroffen, die kan wijzen op een oudere oorsprong van de gracht. Tot slot werden nog twee vuursteenfragmenten geregistreerd (zonder sporencontext) welke een mogelijke datering in het finaal-paleolithicum kunnen hebben.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/30504</p>
34641	<p>Jabbeke, Caverstraat Proefsleuven en proefputten</p>

	<p>Het onderzoek kon het archeologisch potentieel van de advieszone binnen het plangebied met de aanleg van 6 proefsleuven voldoende evalueren. Na de uitvoering van dit onderzoek blijkt het projectgebied ondanks de archeologische verwachtingen geen relevante sporen of vondstenconcentraties te bevatten. Dit leidt tot de conclusie dat het plangebied bij een eventueel vervolgonderzoek geen verdere archeologische kenniswinst zou opleveren, waardoor verder terreinonderzoek niet noodzakelijk of nuttig is.</p>
--	--

Bron: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/34641>

1.3 SYNTHESE FASE BUREAUONDERZOEK

De opdrachtgever plant de uitbreiding van een bestaand tuinbouwbedrijf aan de Zomerweg 14 te Jabbeke. Het volledige plangebied heeft een oppervlakte van ca. 50 798 m² en wordt ingenomen door akkerland, waterbekkens en een grote serre. De geplande werken omvatten de bouw van een nieuwe serre met een footprint van ca. 12 958 m² die wordt gefundeerd op voeten van 20 cm diameter in een 2,5 m op 9,6 m grid.

Jabbeke is gelegen ten zuidwesten van Brugge, in het overgangsgebied tussen de Vlaamse zandstreek en de kustpolders. Het centrum van Jabbeke is gelegen op een lichte rug met noordoost-zuidwest oriëntatie. Het plangebied situeert zich op meer dan 1 km ten zuidoosten van het dorpscentrum. Op het DHVM is te zien dat het terrein zich in een kleine depressie bevindt waarbinnen de Jabbeekse Beek, Zerkegembeek en Witterusbeek samenvloeien. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het plangebied een profiel weer waarvan de top bestaat uit eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen. De bodemkaart geeft op het overgrote deel van het plangebied een matig natte zandbodem weer. Dit betreft een Postpodzolbodem waarbij de oorspronkelijke bodemontwikkeling reeds grotendeels gehomogeniseerd is door landbouwbewerking in het verleden. Dit indiceert minder goede bewaringsomstandigheden m.b.t. artefactenconcentraties.

De cartografische bronnen reflecteren een landelijke omgeving. Op de Pourbuskaart is geen bebouwing weergegeven in de omgeving van het plangebied. Op de Ferrariskaart is te zien dat het plangebied in gebruik is als akkerland en vrij is van enige bebouwing. Wel is op te merken dat de Jabbeekse Beek nog deels door de noordoostelijke hoek van het terrein loopt. Op het 19^e-eeuwse kaartmateriaal is te zien dat de loop van de beek is verlegd en min of meer de perceelsgrenzen volgt. Doorheen de orthofotosequentie is tot aan het beeld van 2021 te zien dat het plangebied in gebruik is als akkerland. Vanaf de opname van 2022-2023 is de huidige toestand te herkennen.

In de ruime omgeving van het plangebied werd reeds veelvuldig archeologisch onderzoek verricht. Op het kaartbeeld van de CAI is duidelijk te zien dat het merendeel van de gekende vindplaatsen in de omgeving zich situeert op de zandrug ten noorden van het plangebied waarop ook het dorpscentrum van Jabbeke gelegen is. Langsheen het verloop van de duin zijn op meerdere locaties bewoningssporen uit de metaaltijden, Romeinse periode en vroege en volle middeleeuwen in kaart gebracht. Het is duidelijk dat de hoger gelegen rug op de rand van de kustvlakte een zeer grote aantrekkingskracht had op mensen in het verleden. Bij onderzoek ten zuiden van het plangebied, op iets hoger gelegen terrein, zijn ook sporen aangetroffen die vermoedelijk ook te dateren zijn in de Romeinse periode. De omgeving van het plangebied is eveneens onderworpen aan luchtfotografische prospectie waarbij o.a. ten zuiden van het plangebied, op de rand van de vallei van de Jabbeekse Beek, meerdere cirkels zijn waargenomen die geïnterpreteerd kunnen worden als grafmonumenten uit het laat neolithicum tot midden bronstijd. Bij zowel veldprospecties als metaaldetecties in de omgeving van het plangebied zijn eveneens vondsten uit de steentijden, metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen gerecupereerd. Het is duidelijk dat de hoger gelegen delen van de omgeving zo goed als doorlopend werden bezocht en bewoond sinds de steentijden.

Hoewel in de ruime omgeving van het plangebied zeer zeker uitgegaan dient te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt bijkomend onderzoek in dit geval als weinig zinvol ingeschat.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

KAARTMATERIAAL

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, Graaf de Ferraris [1771-1778]

Atlas der Buurtwegen d.d. 1842

Topografische kaart van Vandermaelen d.d. 1846 – 1854

Popp-kaart d.d. 1842-1879

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroerenderfgoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4
Figuur 2: Situering projectgebied t.a.v. topografische kaart van België (© geopunt)	4
Figuur 3: Situering plangebied t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt)	6
Figuur 4: Opzet initiatiefnemer t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt).....	7
Figuur 5: Situering projectgebied t.a.v. de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).9	
Figuur 6: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)	9
Figuur 7: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)	10
Figuur 8: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)	10
Figuur 9: Hoogteverloop 1 NW-ZO	11
Figuur 10: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)	11
Figuur 11: Hoogteverloop 2 NO-ZW	11
Figuur 12: Situering projectgebied t.a.v. Tertiair geologische kaart (© geopunt).....	12
Figuur 13: Situering projectgebied t.a.v. Quartair geologische kaart (© geopunt)	12
Figuur 14: Situering projectgebied t.a.v. algemene bodemkaart van België (© geopunt).....	13
Figuur 15: Projectgebied bij benadering t.a.v. de Heraldische kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus, ca. 1571. (Bron: Kaartenhuis Brugge)	16
Figuur 16: Situering projectgebied t.a.v. Ferrariskaart d.d. 1771-1778 (© geopunt).....	17
Figuur 17: Situering projectgebied t.a.v. Ferrariskaart d.d. 1771-1778 (© geopunt).....	17
Figuur 18: Situering projectgebied t.a.v. Atlas der Buurtwegen d.d. 1840 (© geopunt)	18
Figuur 19: Situering projectgebied t.a.v. Vandermaelenkaart d.d. 1846-1854 (© geopunt) ...	18
Figuur 20: Situering projectgebied t.a.v. Poppkaart d.d. 1842-1879 (© geopunt).....	19
Figuur 21: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 1971 (© geopunt).....	19
Figuur 22: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 1979-1990 (© geopunt).....	20
Figuur 23: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2000-2003 (© geopunt).....	20
Figuur 24: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2008-2011 (© geopunt).....	21
Figuur 25: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2013 (© geopunt).....	21
Figuur 26: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2021 (© geopunt).....	22
Figuur 27: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2022-2023(© geopunt).....	22
Figuur 28: Situering projectgebied t.a.v. 3D luchtbeeld (© Google)	23
Figuur 29: Situering projectgebied t.a.v. 3D luchtbeeld (© Google)	23
Figuur 30: Situering projectgebied op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen (©Geopunt).	24
Figuur 31: Situering projectgebied op het DHMV met aanduiding van de (Archeologie)nota's en eindverslagen (©Geopunt).....	34

BOORLIJST

CHRONOLOGISCH KADER

